

Súd: Okresný súd Dolný Kubín
Spisová značka: 8P/57/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5413203365
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Iveta Bebejová
ECLI: ECLI:SK:OSDK:2013:5413203365.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dolný Kubín samosudkyňou Mgr. Ivetou Bebejovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: T. C. nar. XX.XX.XXXX, t.č. predbežným opatrením umiestnená v Reedukačnom centre A. XX, K., dieťa rodičov: matka - T. C. nar. XX.XX.XXXX, naposledy bytom Ľ.L., F. A. V., Ľ. X.. B. XX, t.č. na neznámom mieste, a otec - neuvedený, maloletá v pestúnskej starostlivosti manželov Ľ. F. nar. XX.XX.XXXX a F. F. rod. X. nar. XX.XX.XXXX, obaja bytom F. K., Ľ.. Š. XXXX/XX, maloletá v konaní zastúpená opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Námestove, detašované pracovisko Tvrdošín, Medvedzie 132, za účasti Okresnej prokuratúry Dolný Kubín, Radlinského 1713/36, Dolný Kubín, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Dolný Kubín, odbor sociálnych vecí, Námestie slobody 1, Dolný Kubín, na nariadenie výchovného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje mal. T. C. nar. XX.XX.XXXX pobyt v špecializovanom zariadení a to v Reedukačnom centre A. XX, K., v trvaní šesť mesiacov.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Navrhovateľ ÚPSVaR Dolný Kubín doručil súdu 04.06.2013 návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine č. 36/2005. V odôvodnení návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Dolný Kubín č.k. P 44/02-27 z 18.07.2002 bola mal. T. zverená do pestúnskej starostlivosti súčasných pestúnov manželov F.. Prvý kontakt s maloletou na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately v súvislosti s riešením výchovných problémov, zaznamenali v apríli 2011. Predmetom bolo oznámenie spáchania priestupku - krádeže v Tesco Dolný Kubín. O mesiac neskôr im ZŠ Petra Škrabáka signalizovala, že maloletá sa vulgárne vyjadruje, a aj po upozornení fajčí na verejnosti. Pestúni v tomto období prejavovali záujem riešiť problémy maloletej. Pestúnka každý deň osobne sprevádzala mal. T. do školy a navštevovala s ňou psychologičku Mgr. Reguliovú, ktorá maloletú odporučila na diagnostiku k detskému psychiatrovi MUDr. Martinovi Naďovi. U maloletej bola diagnostikovaná porucha emócií a správania - heboidné pubertálne správanie, drzosť voči dospelým a nerešpektovanie autorít. Bola jej nasadená medikamentózna liečba, ale problémové správanie u maloletej neustupovalo. Na podnet detského psychiatra jej bola odporučená a vybavená hospitalizácia 03.11.2011 o 08.30 hod. na PK v Martine za účelom vylúčenia nástupu procesuálneho ochorenia. Maloletá nebola v daný deň hospitalizovaná z dôvodu zvýšenej horúčky a bol jej určený ďalší termín nástupu na hospitalizáciu a to na 22.11.2011. Ani v tento deň na hospitalizáciu nenastúpila. Tretíkrát samotná maloletá odmietla ísť do nemocnice na príjem. Neskôr sa zasa intenzívne dožadovala hospitalizácie. Medzitým 08.11.2011 bolo oddeleniu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately oznámené zo strany OO PZ Dolný Kubín, že pestúnka F. F. ohlásila o 22.30 hod. nezvestnosť svojej zverienkyne. Na základe vyhláseného pátrania sa mal. T. našla 09.11.2012 (správne 2011) v Liptovskom Mikuláši. Zo strany sociálnej kurátorky bol pestúnom navrhnutý pre mal. T. dobrovoľný pobyt v Diagnostickom centre Ružomberok alebo

pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky. Obaja pestúni boli naklonení dobrovoľnému pobytu v DC Ružomberok. Dňa 14.11.2011 maloletá nastúpila na dobrovoľný pobyt do DC Ružomberok. Pestúnka maloletej predčasne ukončila pobyt a to 02.02.2012 z dôvodu, že si myslela, že táto doba je postačujúca na to, aby sa T. zmenila. Problémy po návrate z DC a nastúpení T. do školy opätovne pokračovali. Po prepustení T. bola ich oddeleniu zaslaná správa, v ktorej členovia dislokačnej komisie DC odporúčajú umiestnenie maloletej do reedukačného centra z dôvodu toho, že je u nej potrebný pevný režim dňa, systematická, stála a pravidelná kontrola a vedenie, jasné a pevné stanovenie hraníc jej správania a dôsledný výchovný prístup. Napriek úsiliu oboch pestúnov, výchovu, vzdelávanie a pravidelnú dochádzku maloletej nezvládali. Táto ich nerešpektovala, robila si čo chcela, kričala po nich, bola agresívna. ZŠ Petra Škrabáka v Dolnom Kubíne opätovne signalizovala formou správ pretrvávajúce problémy so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky. Za účelom intenzívnej sociálnej práce s dieťaťom a riešenie jej problémového správania, ÚPSVaR Dolný Kubín rozhodol o vydaní výchovného opatrenia podľa zákona č. 305/2005 Z.z. o sociálnoprávnej ochrane detí a sociálnej kuratele, § 12 ods. 1 písm. d/ citovaného zákona. Od 02.04.2012 do 30.11.2012 mal. T. uložil povinnosť zúčastniť sa výchovného a sociálneho programu, ktorý realizoval v prirodzenom a otvorenom prostredí akreditovaný subjekt KIC EDUKOS Dolný Kubín. Výchovné opatrenie bolo zrušené 07.08.2012 z dôvodu neplnenia účelu a stanovených cieľov v pláne výchovného opatrenia. Napriek úsiliu všetkých spolupôsobiacich subjektov, pestúnov, školy, neštátneho subjektu KIC EDUKOS, detského psychiatra a sociálnej kurátorky, k náprave u maloletej nedošlo. V 5. ročníku na konci roka neprospeła, mala päť nedostatočných a zníženú známku zo správania na druhý stupeň. Vymeškala za celý školský rok 349 hodín, ktoré boli ospravedlnené a 285 hodín, ktoré neboli ospravedlnené. Správanie doma sa tiež nezlepšilo. Pestúni sa obávali nového školského roka, pretože mal. T. ráno odmietala vstávať do školy a pripravovať sa na vyučovanie. Ignorovala akúkoľvek autoritu. Z uvedených dôvodov súd vydal rozsudok, kde nariadil maloletej podľa § 37 ods. 3 písm. b/ ZoR, pobyt v špecializovanom zariadení, najdlhšie na šesť mesiacov. Uložené výchovné opatrenie bolo realizované v Reedukačnom centre Bankov 15, Košice, kde bola maloletá umiestnená od 07.09.2012 do 07.03.2013. Po návrate z tohto centra bol nad maloletou nariadený súdny dohľad zo strany Okresného súdu Dolný Kubín. Po návrate z centra má maloletá opätovne problémy so zanedbávaním povinnej školskej dochádzky. ZŠ Petra Škrabáka im signalizovala v apríli 49 vymeškaných neospravedlnených hodín a máji 106 vymeškaných neospravedlnených hodín. Správy o zanedbávaní povinnej školskej dochádzky boli osobne odovzdané na oddelení štátnych dávok a to 09.05.2013 a 27.05.2013 z dôvodu zastavenia výplaty prídavku na dieťa a zasielania ho na osobitného príjemcu Mestský úrad Dolný Kubín. Pestúni, i keď chcú a majú snahu zabezpečovať starostlivosť a výchovu maloletej, jej výchovu objektívne dlhodobo nezvládajú a nezabezpečujú pravidelnú dochádzku maloletej do školy, čím mal. T. skĺzla do pôvodného stereotypu - nechodenia do školy a ležania v posteli do 11.00 hod., čím jej pestúni umožňujú viesť záhaľčivý život.

Súd uznesením zo 06.06.2013 vydaným pod č.k. 8P/57/2013-28 začal konanie o zrušenie pestúnskej starostlivosti u maloletého dieťaťa a za jej opatrovníka v tomto konaní ďalším uznesením z toho istého dňa ustanovil ÚPSVaR Námestovo, detašované pracovisko Tvrdošín.

Dňa 27.06.2013 vstúpila do konania Okresná prokuratúra Dolný Kubín (čl. 32).

Uznesením zo 06.08.2013 vydaným pod č.k. 8P/57/2013-33 (právoplatným a vykonateľným 23.08.2013) súd rozhodol o doručovaní písomností matke maloletej uložením v súdnom spise v zmysle § 48 ods. 4 O. s. p. z dôvodu jej neznámeho pobytu, pričom šetrením súdu nebola zistená žiadna blízka osoba matky, ktorá by mohla byť v konaní ustanovená za jej opatrovníka. V zmysle uvedeného súd konal a rozhodol vo veci v neprítomnosti matky.

Dňa 21.08.2013 doručil navrhovateľ ÚPSVaR Dolný Kubín návrh na nariadenie predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. b/ O. s. p., ktorým žiadal, aby súd dočasne zveril mal. T. do Reedukačného centra Bankov 15, Košice. O tomto návrhu súd rozhodol uznesením č.k. 8P/57/2013-47 z 22.08.2013 (právoplatným 17.09.2013 a vykonateľným 31.08.2013) tak, že mu v celom rozsahu vyhovel.

Na pojednávaní navrhovateľ žiadal, aby súd pripustil zmenu návrhu, ktorým pôvodne žiadali nariadenie ústavnej starostlivosti nad mal. T.. V súčasnosti žiadajú, aby súd rozhodol namiesto toho o uložení výchovného opatrenia podľa § 37 ods. 3 písm. b/ Zákona o rodine, teda uložil maloletej povinnosť zúčastniť sa 6-mesačného pobytu v reedukačnom centre, v ktorom sa v súčasnosti aj nachádza na základe predbežného opatrenia. Takéto riešenie je na prospech maloletého dieťaťa, nakoľko pestúni nesúhlasia so zrušením pestúnskej starostlivosti a maloletá bola vychovávaná v ich rodine už od útleho veku, pričom je lepšie pre maloletú, aby bol pobyt v špecializovanom zariadení zatiaľ len dočasný, s motiváciou, že v prípade úspešnosti výchovného opatrenia, sa opäť dostane do rodiny, v ktorej vyrastala a nebude v ústavnom zariadení až do veku 18 rokov. Je vhodné, aby pokračovala v reedukačnom domove, v ktorom už bola v predchádzajúcom období umiestnená, kde T. poznajú, pričom aj v správe pred prepustením mal. T. bolo uvedené, že prevýchovný proces u maloletého dieťaťa nebol zatiaľ ukončený. Navrhovateľ bude prehodnocovať toto výchovné opatrenie pred uplynutím lehoty, po ktorú bude určené a prípadne zväžia pôvodne navrhované nariadenie ústavnej starostlivosti. Oni nemajú žiadnu vedomosť o matke dieťaťa.

Na pojednávaní súd uznesením pripustil zmenu návrhu v požadovanom znení.

Pestúni F. F. P. L. F. vo výpovedi súhlasili s navrhovaným riešením, teda, aby mal. T. zostala naďalej v ústavnom zariadení, v ktorom je teraz a po ukončení pobytu chce ďalej vykonávať pestúnsku starostlivosť. Vzťahy medzi nimi a T. sú dobré. Problémy boli z toho dôvodu, že T. nechcela chodiť do školy, inak doma s ňou problémy neboli. Snažili sa, aby chodila do školy riadne, pestúnka ju do školy doviedla a potom zistila, že zo školy odišla. Stávalo sa i to, že keď T. ráno budili do školy, tak vôbec nechcela vstať z postele a do školy úplne odmietala chodiť. Mal. T. si už pravdepodobne uvedomovala, že pôjde naspäť do domova, preto v poslednom období predtým ako ju znova do tohto domova zobrali, úplne odmietala chodiť do školy. Manželka sa snažila, aby T. chodila pravidelne ráno do školy. Matka T. sa o dcéru nijakým spôsobom nezaujíma. Majú ešte ďalšie dieťa v pestúnskej starostlivosti a s tým nie sú problémy ako s T.. T. navštevovala psychiatra, berie aj tabletky, chodila pravidelne na kontroly. Mala byť aj hospitalizovaná v Martine, kde ale nenastúpila, najskôr kvôli tomu, že mala horúčky, neskôr nenastúpila ani po zlepšení zdravotného stavu.

Kolízny opatrovník ÚPSVaR Námestovo a okresný prokurátor sa priklonili k aktuálnemu návrhu navrhovateľa na nariadenie výchovného opatrenia.

Okrem výsluchu navrhovateľa, pestúnov, kolízneho opatrovníka a okresného prokurátora, súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom spisov tunajšieho súdu sp.zn. 2P/28/2013 a v ňom trvalo pripojených spisov, so správou podanou na maloletú jej triednou učiteľkou 30.05.2013, s lekárskou správou MUDr. Martina Naďa z čl. 3, so zhodnotením výchovného opatrenia vypracovaného Reedukačným centrom v Košiciach zo dňa 06.03.2013 a ďalšími dokladmi založenými v spise.

Rozsudkom tunajšieho súdu č.k. P 44/02-30 zo dňa 18.07.2002 bola mal. T. C. nar. XX.XX.XXXX zverená do spoločnej pestúnskej starostlivosti manželom F. F. P. L. F., pričom matke dieťaťa výživné určené nebolo. Otec dieťaťa nie je určený. Dôvodom tohto rozhodnutia bolo zistenie, že matka dieťaťa sa ho zriekla od narodenia.

Rozsudkom č.k. 8P/61/2006-26 zo dňa 23.05.2006 súd zmenil rozsudok v časti o neurčení výživného matke tak, že matku zaviazal platiť výživné na mal. T. vo výške zákonom určeného minimálneho výživného.

Rozsudkom č.k. 7P/49/2012-36 z 05.09.2012 súd nariadil mal. T. pobyť v špecializovanom zariadení a to Reedukačnom centre Bankov 15, Košice, najdlhšie na šesť mesiacov. Dôvodom tohto výchovného opatrenia bolo neprijateľné správanie sa dieťaťa, jeho nepravidelná školská dochádzka. Maloletá ignorovala pestúnov a tiež akúkoľvek inú autoritu.

Zo záverečnej správy Reedukačného centra v Košiciach vyplýva, že pobyt maloletej v tomto zariadení trval od 07.09.2012 do 07.03.2013. V správe sa uvádza, že došlo k zlepšeniu v správaní sa maloletej, ale jeho dôvodom mohlo byť aj účelové správanie, kvôli blížiacemu sa termínu ukončenia výchovného opatrenia, preto odporúčať nariadiť nad mal. T. dohľad, keďže je tu hrozba, že sa u nej opäť prejaví negatívne správanie. Zo správy podanej reedukačným centrom na maloletú zo dňa 27.11.2012 vyplýva, že v prevýchovnom procese u dieťaťa je potrebné dlhšie pokračovať.

Zo správy triednej učiteľky maloletej zo dňa 30.05.2013 a 27.06.2013 bolo zistené, že škola konštatovala, že pestúni výchovu maloletej nezvládajú, nakoľko pre ňu neexistujú v súčasnosti žiadne dohovory, ktoré by rešpektovala a dodržala. Pobyt v reedukačnom centre bol pre ňu prínosom, pretože sa vrátila z tohto zariadenia s dobrými polročnými známkami, nevymeškala ani jednu hodinu a známky mala v rozmedzí jedna až tri. V dôsledku vymeškaných neospravedlnených hodín, bola žiačka v 2. polroku školského roku 2012/2013 znížená známka zo správania na štvrtý stupeň. Len za mesiac máj mala žiačka 106 neospravedlnených hodín, v mesiaci júni k 27.06.2013 vymeškala 97 hodín.

Z lekárskej dokumentácie na čl. 40 bolo zistené, že maloletá navštevovala detského psychiatra MUDr. Naďa z dôvodu svojvoľného správania, emočnej lability a odmietania školskej dochádzky. Bola jej predpísaná liečba liekmi, pričom detský psychiater v lekárskej správe zo dňa 29.05.2013 odporučil sociálne riešenie s umiestnením maloletej mimo rodinu.

Na základe predbežného opatrenia vydaného súdom dňa 22.08.2013 sa t.č. mal. T. nachádza v Reedukačnom centre Bankov, kde bola umiestnená 02.09.2013 a začala navštevovať 6. ročník ZŠ.

Podľa § 37 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom a účinnom znení (ďalej len „ZoR“) ods.:

1/ Nevhodné správanie sa detí, ako aj porušovanie povinností rodičov, vyplývajúcich z ich rodičovských práv a povinností, alebo zneužívanie ich práv môže každý oznámiť orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obci alebo súdu. Rovnako môže každý oznámiť tomuto orgánu, obci alebo súdu skutočnosť, že rodičia nemôžu plniť povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností.

2/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,

b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,

c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývoj; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,

d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo odbornému poradenstvu v špecializovaných zariadeniach.

3/ Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo 48, budúcich osvojiteľov,

ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu

a) pobyt v zariadení, ktoré plní úlohy odbornej diagnostiky, najdlhšie na šesť mesiacov,

b) pobyt v špecializovaných zariadeniach najdlhšie na šesť mesiacov,

c) pobyt v resocializačnom stredisku pre drogovovo závislých.

4/ Ak súd rozhodne o uložení výchovných opatrení podľa odseku 3, môže ich vhodne a účelne spájať s výchovnými opatreniami uvedenými v odseku 2.

5/ Súd sleduje vykonávanie výchovných opatrení najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, ak je v ňom maloleté dieťa umiestnené.

6/ Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia po uplynutí obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení. Výchovné opatrenie súd zruší, ak splnilo svoj účel. Súd môže rozhodnúť o uložení iného vhodného výchovného opatrenia, ak je to v záujme maloletého dieťaťa.

Vykonaným dokazovaním bolo zistené, že výchovné opatrenie vo forme šesťmesačného pobytu v Reedukačnom centre Bankov, realizovanom od 07.09.2012 do 07.03.2013 malo na maloletú len krátkodobý pozitívny účinok a nasledujúce výchovné opatrenie vo forme nariadenia súdneho dohľadu, nemá očakávaný vplyv na správanie maloletého dieťaťa. Z toho dôvodu súd návrhu na nariadenie ďalšieho výchovného opatrenia vo forme šesťmesačného pobytu v špecializovanom ústavnom zariadení v Reedukačnom centre A., v ktorom už problémy mal. T. poznajú a tak isto aj toto prostredie je pre maloletú známe, vyhovel, nakoľko je v tomto prípade potrebné dlhodobejšie prevýchovné pôsobenie. Maloletá takýmto spôsobom bude nútená dodržiavať školskú dochádzku, pripravovať sa na vyučovanie a dodržiavať prísny ústavný režim, v dôsledku čoho je predpoklad, že dôjde k zlepšeniu jej správania. V prípade, že toto výchovné opatrenie nespĺní svoj účel, tak u mal. T. hrozí nariadenie ústavnej starostlivosti, ktoré už nie je len dočasného charakteru. Týmto rozhodnutím dochádza k zmene pôvodne nariadeného výchovného opatrenia vo forme dohľadu.

O trovách konania súd rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a/ O. s. p. tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, nakoľko konanie sa mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, na Okresný súd Dolný Kubín (§ 204 ods. 1 O. s. p.).

V prípade podania odvolania, toto treba podať v potrebnom počte rovnopisov a príloh tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis s prílohami. V tomto prípade v šiestich vyhotoveniach. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa musí okrem všeobecných náležitostí podania stanovených v § 42 ods. 3 O. s. p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, jeho datovania a podpísania) uviesť, proti

ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O. s. p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O. s. p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie (§ 205 ods. 3 O. s. p.).